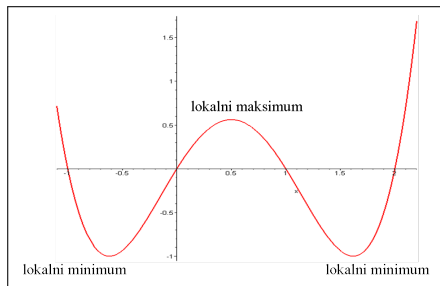

Teoremi diferencijalnog računa

18. studenog 2014.

Kako možemo definirati lokalne ekstreme funkcije?

Definicija

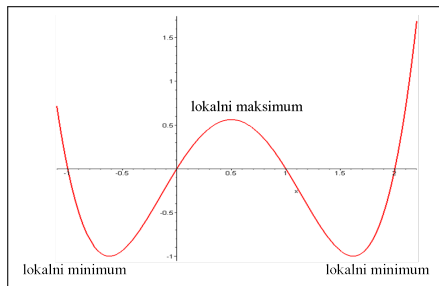
Kažemo da je $f(x_0)$ lokalni minimum funkcije f ako postoji $\delta > 0$ takav da je

$$f(x) \geq f(x_0) \quad \text{za svaki } x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta). \quad (1)$$

Slično, $f(x_0)$ je lokalni maksimum ako postoji $\delta > 0$ takav da je

$$f(x) \leq f(x_0) \quad \text{za svaki } x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta). \quad (2)$$

Kako možemo definirati lokalne ekstreme funkcije?

Definicija

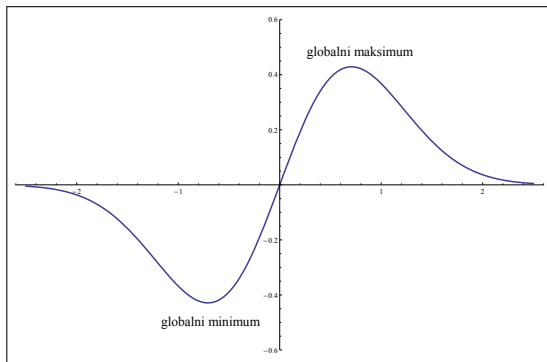
Kažemo da je $f(x_0)$ lokalni minimum funkcije f ako postoji $\delta > 0$ takav da je

$$f(x) \geq f(x_0) \quad \text{za svaki } x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta). \quad (1)$$

Slično, $f(x_0)$ je lokalni maksimum ako postoji $\delta > 0$ takav da je

$$f(x) \leq f(x_0) \quad \text{za svaki } x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta). \quad (2)$$

Osim lokalnih, funkcija može imati globalne ekstreme.

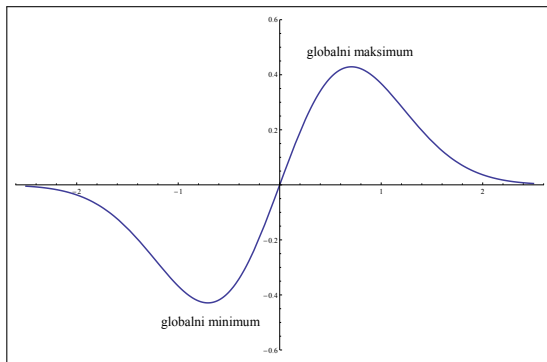
Definicija

Kažemo da je $f(x_0)$ globalni minimum funkcije f na intervalu I u točki $x_0 \in I$, ako je

$$f(x_0) \leq f(x) \quad \text{za svaki } x \in I.$$

Slično se definira globalni maksimum funkcije f na intervalu I .

Osim lokalnih, funkcija može imati globalne ekstreme.

Definicija

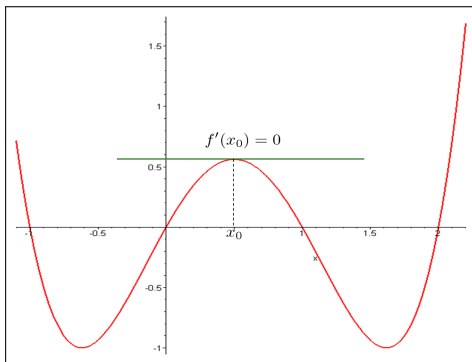
Kažemo da je $f(x_0)$ globalni minimum funkcije f na intervalu I u točki $x_0 \in I$, ako je

$$f(x_0) \leq f(x) \quad \text{za svaki } x \in I.$$

Slično se definira globalni maksimum funkcije f na intervalu I .

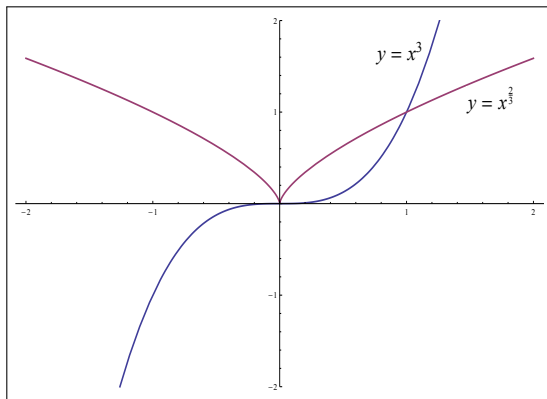
Fermatov teorem (*)

Ako je $f(x_0)$ lokalni ekstrem funkcije f , tada je $f'(x_0) = 0$ ili $f'(x_0)$ ne postoji.

Napomene

- Obrat Fermatovog teorema na vrijedi: ako je $f'(x_0) = 0$, tada $f(x_0)$ ne mora biti ekstrem.
- Funkcija može imati ekstrem $f(x_0)$ i u slučaju kada $f'(x_0)$ ne postoji.

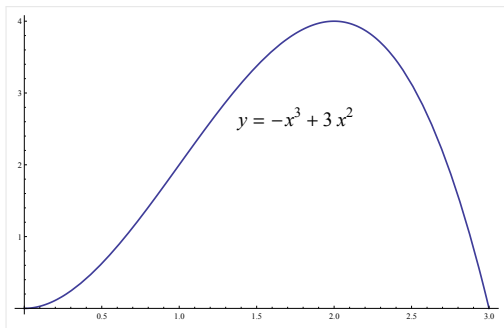

Definicija

Ako je f neprekidna u točki x_0 i $f'(x_0) = 0$ ili $f'(x_0)$ ne postoji, tada kažemo da je x_0 kritična točka funkcije f .

Rolleov teorem (*)

Neka je funkcija f neprekidna na zatvorenom intervalu $[a, b]$ i diferencijalbilna na otvorenom intervalu (a, b) . Ako je $f(a) = f(b)$, tada postoji $x_0 \in (a, b)$ takav da je $f'(x_0) = 0$.

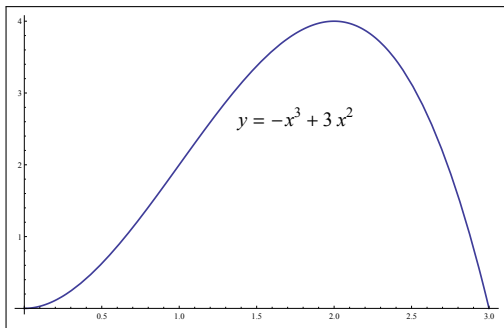

Definicija

Ako je f neprekidna u točki x_0 i $f'(x_0) = 0$ ili $f'(x_0)$ ne postoji, tada kažemo da je x_0 kritična točka funkcije f .

Rolleov teorem (*)

Neka je funkcija f neprekidna na zatvorenom intervalu $[a, b]$ i diferencijalbilna na otvorenom intervalu (a, b) . Ako je $f(a) = f(b)$, tada postoji $x_0 \in (a, b)$ takav da je $f'(x_0) = 0$.

Cauchyev teorem srednje vrijednosti (*)

Ako su funkcije f i g neprekidne na $[a, b]$ i diferencijabilne na (a, b) , tada postoji $x_0 \in (a, b)$ takav da je

$$f'(x_0)(g(b) - g(a)) = g'(x_0)(f(b) - f(a)). \quad (3)$$

Posebni slučaj Cauchyevog teorema je

Lagrangeov teorem srednje vrijednosti (*)

Ako je funkcija f neprekidna na $[a, b]$ i diferencijabilna na (a, b) , tada postoji $x_0 \in (a, b)$ takav da je

$$f'(x_0) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}. \quad (4)$$

Cauchyev teorem srednje vrijednosti (*)

Ako su funkcije f i g neprekidne na $[a, b]$ i diferencijabilne na (a, b) , tada postoji $x_0 \in (a, b)$ takav da je

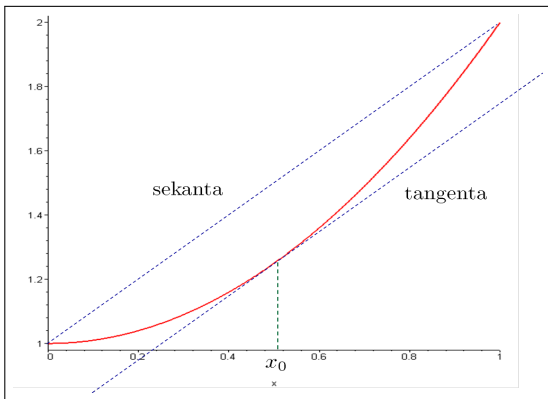
$$f'(x_0)(g(b) - g(a)) = g'(x_0)(f(b) - f(a)). \quad (3)$$

Posebni slučaj Cauchyevog teorema je

Lagrangeov teorem srednje vrijednosti (*)

Ako je funkcija f neprekidna na $[a, b]$ i diferencijabilna na (a, b) , tada postoji $x_0 \in (a, b)$ takav da je

$$f'(x_0) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}. \quad (4)$$

$$\frac{f(b) - f(a)}{b - a} = \text{nagib sekante kroz točke } (a, f(a)) \text{ i } (b, f(b)) \quad (5)$$

$$f'(x_0) = \text{nagib tangente kroz točku } (x_0, f(x_0)) \quad (6)$$